

AS METROSERT

Nõukogu aruanne 2022. majandusaasta kohta

Vastavalt äriseadustiku § 333 lõikes 1 ning riigivaraseaduse § 98 lõikes 1 sätestatule esitab AS Metrosert nõukogu oma aruande AS Metrosert 2022. majandusaasta kohta.

AS Metrosert on Eesti riigile (100%) kuuluv ettevõtte, mille eesmärk on pakkuda kvaliteeditaristu teenuseid. Metroserdi peamised tegevusalad on metroloogia keskasutuse ja riigietalonilabori ülesannete täitmine, mõõtevahendite kalibreerimine ja taatlemine, metroloogiaalase koolituse ja konsultatsiooni pakkumine, teadus- ja arendustegevus mõõteteaduse valdkonnas, juhtimissüsteemide ja toodete sertifitseerimine ja sertifitseerimisalase koolituse pakkumine. Ettevõtte aktsiakapital on 1 979 700 eurot. Majandusaasta algab 01.01 ja lõpeb 31.12.

AS Metrosert lähtub oma tegevustes üldkoosoleku 05. mai 2014 otsusega kinnitatud dokumendis „Omaniku ootused aktsiaseltsile Metrosert“ kirjapandud strateegilistest ja finantseesmärkidest ning 2021. aastal ettevalmistatud ja 2022. aastal kinnitatud strateegiadokumendist. Ettevõtte juhtimisel rakendatakse head ühingujuhtimise tava. Tagatud on ettevõtte tegevusega seotud õigusaktide järgimine, nõuetekohane riskijuhtimine ja sisekontrolli toimimine. Ettevõtte lähtub oma tegevuses õigusaktidest ja asjakohastest akrediteerimisnõuetest.

2022. aastal toimus üks üldkoosolek ja lisaks toimus aasta jooksul kuus nõukogu koosolekut. Nõukogu täitis seadusega ja põhikirjaga pandud ülesanded ning osales oluliste küsimuste lahendamisel, mida kajastavad ka nõukogu koosolekute protokollid.

Metroserdi nõukogus on kolm liiget. Nõukogu esimees on Ege Metsandi ja nõukogu liikmed Sven Mats ning Regina Raukas. Metroserdi juhatuse ainus liige on Aigar Vaigu.

Nõukogu hinnangul toimus äriühing 2022. aastal omaniku seatud ootuste kohaselt ning kõik äriühingu tegevused on planeeritud ja ellu viidud omaniku eesmärkidest lähtuvalt. Fookuses on efektiivsuse ja kasumlikkuse kasvatamine. Vaatamata majanduskeskkonna riskide suurenemisele on saavutatud finantstulemus suurepärase ning hinnang juhatuse liikme Aigar Vaigu tööle väga hea.

Majandustulemused 2022

2022. majandusaastaks planeeritud majandusnäitajad ja eesmärgid täideti, sh EBITDA eesmärk. Ettevõtte puhaskasumi eesmärk täideti, kasumiks planeeritud 63 k€ asemel oli ettevõtte majandusaasta puhaskasum 802 k€. Suurem osa erakordsest kasumist on tingitud 2022. aastal riigi poolt eraldatud toetusest (666 k€) investeringuteks teadus- ja arendustegevusse, sh riigietalonide säilitamiseks, arendamiseks ja teadus- ja arendustegevuse elluviimiseks. Seega võib 2022. aasta tulemuseks ilma erakorralise riigipoolse eraldiseta lugeda 136 k€, mis võrreldes 2022. aastaks seatud tulemieesmärgiga on ületatud 215%. Võrreldes aastaga 2021 on ettevõtte tulem aastal 2022 ilma riigi erakorralise toetuseta 125 k€ suurem. Investeeringud müügijuhtimise parendamisse on hakanud kenasti tulemust tooma. Võttes arvesse 2022. aastal toimunud maailmasündmusi ja majandusolukorda, võib majandusaasta lõpptulemust pidada väga heaks. 2022. aasta äritulu oli 4,3 M€ (sh müügitulud 3,1 M€), mis oli 37% suurem kui eelneval aastal.

Äritulust moodustas põhiosa teenuste, s.o metroloogia-, sertifitseerimis-, koolitus-, müük. Müügitulu oli 2022. aastal 3,1 M€, suurenes võrreldes eelneva perioodiga 15%. Muud äritulud suurenesid 166% võrra, sest 2022. aastal oli Eesti riigi eraldi riigietalonide hoidmiseks ja arendamiseks oluliselt suurem kui 2021. aastal ja sellest varasematel aastatel. Eelarves prognoositud 2022 müügitulu täitmisest jäi puudu 8% ehk 258 k€. Suurimad müügitulu tõusud võrreldes 2021. aastaga olid toodete sertifitseerimise (135%), rõhumõõtmiste (43%) ja elektriliste mõõtmiste (44%) teenustes. Kõige enam langes müügitulu kahes valdkonnas: süsteemi sertifitseerimine (-11%) ja mahumõõtmised (vee- ja soojusarvestid) (-27%).

Kogu sihtfinantseerimise tulu 2022. aastal oli 1,2 M€, mis on 28% ettevõtte ärituludest. Sihtfinantseerimisega kaeti Eesti riigi etalonide hoidmise ja arendamise kulud ning suurem osa nimemärgise registri pidamise kuludest. Osalemine rahvusvahelistes teadus- ja arendusprojektides tõi tulu 84 k€, mis on 2% ärituludest.

2022. aastal olid ärikulud 3,5 M€, suurenedes võrreldes 2021. aastaga 12%. Võrreldes 2021. aastaga suurenesid kulutused energiale (elekter, soojus, kütus) (25%), alltöövõtu korras tellitavatele teenustele (62%), tarkvara uuendustele ja IT hooldusteenustele (126%). Lisaks suurenesid kulutused lähetustele ja koolitustele (17%). Kulutused vähenesid metrooloogilistele materjalidele (31%) ja väikevahenditele (52%).

Investeeringud

2022. aastal investeeriti seadmetesse ca 588 kEUR (sh ettemaksud), mis on pea kaks korda rohkem kui 2021. aastal. Esialgelt 2022. aastaks planeeritud investeeringute kogumahu (992 kEUR) täitmine jäi saavutamata, kuna osade hangete läbiviimine osutus rohkem aeganõudvamateks tulenevalt investeeringute tehnilisest keerukusest ja partnerite pikkadest tarnetähtaegadest. Investeeringud viiakse ellu 2023. aasta jooksul.

2023. ja ka järgnevatel aastatel on Metrosert investeerimas tavapärasest oluliselt suuremas mahus. Investeeringute suurendamine on vajalik, et tõsta Metroserdi tehnilist võimekust, et see vastaks huvipoolte vajadustele, ning käivitada uued teenused.

- Järgneva kolme aasta jooksul arendab Metrosert teadus- ja arendustegevuse tulemusena välja aja ja sageduse valdkonna. Aja ja sageduse valdkonna arenduse eesmärk on liituda koordineeritud maailma ajaga UTC ja luua sellega seotud täpse aja edastamise teenus.
- Ettevõtte jätkab süvendatult optiliste suuruste valdkonna arendamist. Mõlemad valdkonnad on tihedalt seotud majanduse jätkuva digitaliseerimisega.
- Optikas jätkatakse madalate footonvoogude mõõtmise võimekuse tõstmist.
- Kuna olemasolev riigietaloni seadmeпарк on vananenud, investeerib Metrosert selle uuendamisesse, et tagada riigietaloni süsteemi toimepidevus.
- Lisaks investeeritakse muudesse teenuse osutamiseks vajalikesse seadmetesse, et pakkuda klientidele täpsemat ja kvaliteetsemat teenust, tehes seda kiiremini ja väiksema tööjõukuluga.

Metrosert jätkab aktiivsuse suurendamist EURAMET-i (Euroopa metroloogiainstituutide assotsiatsioon) poolt koordineeritavates teadus- ja arendusprojektides. Fookuses on Eesti riigietalonidega seotud valdkonnad ning lisaks veel ka optika ja metroloogia digitaliseerimisega seotud teemad.

Aastateks 2023-2026 planeeritakse seadmete kaasajastamise ja teenuste laienemisega seotud täiendavaid investeeringuid ligikaudu 3,1 miljonit eurot. Valdav osa nendest planeeritud investeeringutest on Frascati käsiraamatu järgi määratletud kui teadus- ja arendustegevuse

kulud. Oluline on siinkohal lisada, et vastavalt omaniku ootusele alustab Metroserd 2023. aastal rakendusuringute tegevussuuna käivitamisega, mis toob kaasa investeringute vajaduse suurenemise bioväärindamise, droonitehnoloogiate, arukate transpordisüsteemide, vesinikutehnoloogiate ja terviseandmete valdkonnas.

Sisekontroll

Ettevõttes on rakendatud ja toimib sisekontrolli süsteem. Siseauditite korraldust reguleerib ettevõttes juhend „J-20 Siseauditite läbiviimine“. Siseauditite käigus kontrollitakse vastavust akrediteeringute aluseks olevate standardite nõuetele. Siseauditid planeeritakse kolmeaastases auditiprogrammis, antud perioodi jooksul käsitletakse/vaadeldakse siseauditite raames kõiki standarditest tulenevaid nõudeid. Lisaks standarditest tulenevatele spetsiifilistele nõuetele hõlmavad siseauditid järgmisi üldisi teemasid: erapooletus ja konfidentsiaalsus; töötajate pädevuste hindamine; nõuded struktuurile, ressurssidele ja protsessidele; riskide käsitlemine; kaebuste ja mittevastava töö ohje; andme- ning dokumendiohje. Siseauditeid läbiviivad töötajad on saanud vastava koolituse. Olulist tähelepanu pööratakse töötajate töökeskkonnale ja -ohutusele. Lisaks siseaudititele läbib Metroserd regulaarselt igas akrediteeritud valdkonnas välisauditeid ning 2022. aastal läbis elektriliste suuruste riigietalon EURAMETi ekspertide põhjaliku hindamise. Samuti läbis Metroserdi kvaliteedijuhtimissüsteem 2022. aasta aprillis hindamise EURAMETi kvaliteedi-komitees. Ettevõtte kvaliteedijuhtimissüsteem kiideti heaks.

2023. a lõpu seisuga võib ettevõttel tekkida vajadus siseaudiitori ametikoha moodustamiseks või siseaudiitori teenuse ostmiseks audiitorühingult, kuivõrd kaks kolmest järgmisest konsolideeritud näitajast on aruandeaasta bilansipäeva seisuga suuremad kui järgnevalt märgitud: müügitulu 6 miljonit eurot; bilansimaht 3 miljonit eurot ja töötajate arv 75.

Erapooletus ja huvide konfliktid

AS Metroserdis on 21.01.2019 võetud vastu otsus „Otsus kalibreerimis-, katse-, mõõtmis-, inspekteerimis-, sertifitseerimis- ja väärismetalli proovi tõendaja tegevuste erapooletust tagavate meetmete kohta“. Antud otsusega tutvumist kinnitab iga uus töötaja allkirjaga. Erapooletuse tagamiseks on jõustatud kord „J-28 Huvide konfliktide vältimise kord“, mida on viimati muudetud 03.12.2020. Täiendava konfidentsiaalsuse ja erapooletuse deklaratsiooni allkirjastavad sertifitseerimistegevusega seotud töötajad. Samuti kontrollib erapooletusnõuete täitmist kord aastas erapooletu sertifitseerimisenõukogu.

Lisaks on 2019. a oktoobris kasutusele võetud uus töölepingu vorm, mis muuhulgas sisaldab põhjalikke huvide konflikti vältimise ning ärisaladuse hoidmise kohustuse kokkuleppeid.

Nõukogu ja juhatuse tasud ning seotud osapooled

Nõukogu ja juhatuse liikmetele arvestatud töötasukulud oli 2022. aastal kokku ca 118 k€. Üldjuhul juhatuse ja nõukogu liikmetele nendega lepingu lõpetamise korral lepingujärgselt hüvitist ei maksta. Juhatuse liikme teenistuslepingu ennetähtaegsel lõpetamisel Metroserdi algatusel makstakse juhatuse liikmele hüvitist ennetähtaegse lõpetamise ajal kehtiva kolme kuu tasu ulatuses, v.a kui juhatuse liige kutsutakse tagasi või vabaneb ametist seoses ettevõtte pankrotistumisega, kohustuste mittenõuetekohase täitmise, õigusaktide või muu lepingu rikkumisega, ettevõttele kahju tekitamisega või juhatuse liikme suhtes süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisega.

2022 arvestatud tasud juhatuse liikmele ja nõukogule (eurodes)

	Arvestatud tasud	Tulemustasu	Puhkusetasu	Sotsiaalmaksud	Kokku
Aigar Vaigu	61 154	6 050	7 294	24 584	99 082
Ege Metsandi	7 200			2 376	9 576
Regina Raukas	3 600			1 188	4 788
Sven Mats	3 420			1 120	4 540
Kokku	75 374	6 050	7 294	29 268	117 986

Lähtuvalt korruptsioonivastasest seadusest viis ettevõtte välisaudiitor läbi auditiprotseduurid, mille käigus hinnati ka seotud osapooli. Audiitor puudusi ei tuvastanud.

Omaniku ootuste täitmine

Omanik uuendas 26.01.2023 AS Metroserdile pandud omaniku ootustes seatud strateegilisi eesmäärke:

Omaniku seatud strateegiline üldeesmärk.	Tegevuse üldine kirjeldus 2022. majandusaastal.
Täita rahvusvaheliselt tunnustatud tasemel Eesti metroloogia keskasutuse ja riigietalonilabori ülesandeid ning väärismetalli proovi tõendaja ja riikliku nimemärgise registri pidaja ülesandeid vastavalt riigiga sõlmitud lepingule	Metroserdil on kehtiv leping Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga, mis seab Metroserdile metroloogia keskasutuse ja riigietalonilabori ülesanded ning väärismetalli proovi tõendaja ja riikliku nimemärgise registripidaja ülesanded.
Olla juhtiv rahvuslik ettevõtte kõikides AS-i Metrosert poolt pakutavates kvaliteeditaristu teenusevaldkondades: metroloogia, sertifitseerimine, väärismetallide analüüs	Metrosert on oma valdkonnas turuliider ja pakub teenuseid, mis on Eesti ettevõtetele vajalikud.
Osaleda aktiivselt metroloogiaalases rahvusvahelises koostöös ja viia ellu Meetrikonventsiooni põhimõtteid rahvusvahelise mõõtühikute süsteemi kasutamisel ja levitamisel	Metrosert kuulub EURAMETi ja esindab Eestit Meetrikonventsioonis (Eesti on täisliige alates 2021). Metrosert osaleb aktiivselt EURAMETi tehnilistes komiteedes ning EURAMETi korraldatud teadus- ja arendusprojektides. 2023. aastal alustame lisaks käimasolevatele projektidele kolme uue projektiga, millest kaks käsitlevad optika valdkonda ning üks digitaalset metroloogiat.
Tegeleda äriühinguga seotud tegevusvaldkondades teadus- ja arendustegevusega	2022. aastal kasvas teadus- ja arendustöö (vastavalt Frascati manuaalile) maht võrreldes 2021. aastaga 30%.
Tagada iga-aastane äritulude kasv ja kasumlikkus, arendades ja laiendades Metroserdi tegevusvaldkondi	Metroserdi kogutulud kasvasid 2022. aastal võrreldes varasemaga 37% ja teenuste müügitulud 15%. Metroserdi teenuste valdkonda lisandusid 2022. aastal uute teenustena CO ₂ mõõturite kalibreerimine ja RFS meetodil ohtlike metallide sisalduse tuvastamine. Kalibreerimisteenuste akrediteeringut laiendati mitme teenuseliigi osas.
Osaleda tegevusvaldkondadega seotud rahvusvahelises teadus- ja arenduskoostöös; Tuua asjakohastest rahvusvahelistest programmidest ja fondidest riiklikku teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni ökosüsteemile lisavahendeid;	Metrosert osaleb regulaarselt rahvusvahelistes koostööprojektides. 2021. aasta suvel läbisime Eesti Teadusagentuuri poolt korraldatud välishindamise, mille tulemusena oleme positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutus. Metroserdi töötajad on Eesti kontaktisikud Euroopa metroloogia keskasutuste assotsiatsiooni EURAMETi tehnilistes komiteedes pikkuse, massi, temperatuuri, elektriliste suuruste, rõhu, jõu ja optiliste suuruste mõõtmise valdkondades ning kvaliteedi, interdistsiplinaarse metroloogia ja võimekuse tõstmise valdkondades.

	Osaleme regulaarselt rahvusvahelistes võrdlusmõõtmistes. Samuti osaleme kolmes üleeuroopalises metroloogiavõrgustikus.
Luua ja arendada rakendusuringute teenuseid järgmistes tegevusvaldkondades: bioväärimine, droonitehnoloogiad, arukad transpordisüsteemid, vesinikutehnoloogiad, terviseandmed; ning teha selleks vajadusel koostööd nii Eesti kui ka rahvusvaheliste teadus- ja arendusasutuste ja kõrgkoolidega;	Metrosert käivitab ja loob vajaliku võimekuse rakendusuringute keskuse arendamiseks ja lisaks arendab kõiki rakendusuringute teenuseid, mis on seotud teadus-, arendus- ja innovatsiooni võimekuse kasvatamise ja elluviimisega viies tegevussuunas: 1. bioväärimine; 2. droonitehnoloogiad; 3. arukad transpordisüsteemid; 4. vesinikutehnoloogiad; 5. terviseandmed.
Täita rakendusuringute teostamise ülesandeid vastavalt põhikirjale.	Metrosert täidab kõiki ülesandeid vastavalt põhikirjas sätestatule.

Omaniku seatud finantseesmärgid olid järgmised:

Omaniku seatud finantseesmärk.	Tegevuse üldine kirjeldus 2022. majandusaastal.
Olla kasumlik äriühing ja pakkuda kvaliteetset teenust	2022. aastal toimus ettevõtte omaniku seatud ootuste kohaselt ning kõik äriühingu tegevused viidi ellu omaniku eesmärkidest lähtuvalt. Sh äritulu eesmärk täideti 4,3 M€, müügitulu eesmärk täideti –3,1 M€ (suurenes 37% võrreldes eelmise aastaga), puhaskasumi eesmärk ületati märgatavalt – 802 k€.
Tagada jätkusuutlikkus pideva uuendus- ja arendustööga ning vajalike, põhjalikult läbi analüüsitud (riskid tuvastatud ja arvesse võetud) investeeringute tegemisel järgida optimaalset omakapitali proportsiooni, milleks on Rahandusministeeriumi poolt määratud vahemik 80-90% koguvaradest	Kõik planeeritavad investeeringud läbivad tasuvusanalüüsi. Metroserdis analüüsitakse investeeringute tasuvust. Omakapitali suhtarv 2022. majandusaastal oli 88%.
Teostada majandustegevust efektiivselt, ressursisäästlikult ning inimeste tervisele ja ümbritsevale keskkonnale ohutul viisil.	Metroserdi finantssüsteem on aastatel 2021-2022 ümberkorraldatud, süsteemid on varasemast selgemad, aruandlus lihtsam, kiirem ja reaalsamas jälgitav. Tegevusriskide minimeerimiseks on selgelt reguleeritud vastutusahel. Olulisemana tuleb siinkohal välja tuua, et vastutus oma eelarve eest on liikunud allüksuste tasemele.
Tagada, et tulud kasvaksid proportsionaalselt kiiremini kui kulud	Metrosert pakub kasumlikult kvaliteetset teenust. Metrosert tegutseb jätkusuutlikult, efektiivselt ja säästlikult. Metroserdi tulud on jätkuvalt kuludest suuremad.

Nõukogu hinnangul toimis äriühing omaniku seatud ootuste kohaselt ning kõik äriühingu tegevused on planeeritud ja ellu viidud omaniku eesmärkidest lähtuvalt.

/allkirjastatud digitaalselt/
Ege Metsandi
Nõukogu esimees